

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : " Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ/ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ. "

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΚΑΠΛΑΝΗ ΘΕΚΛΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΔΡΟΥΜΠΑΛΗΣ ΦΩΤΙΟΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
Τ. Ε. Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Αφιερώνεται στους γονείς μου.

Για την πολύτιμη Ηθική και
Υλική συμπαράσταση που μου
προσέφεραν σε όλο το
διάστημα προετοιμασίας της
εργασίας αυτής.

ΕΠΙΧΟΜΕΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΥΠΟΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1^ο ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ   *“ ΤΟ ΓΗΡΑΣ ”*

1	Εισαγωγή	1-2
2	Ιστορική Ανασκόπηση	1-4
3	Το γήρας	1-6
4	Οι θεωρίες περί γήρατος	1-9
5	Το γήρας των οργάνων – Λειτουργικά και Οργανικά προβλήματα του γήρατος.	1-11
6	Ο γέρος σαν άρρωστος – Η Νοσηλευτική και τα ηλικιωμένα άτομα.	1-14
7	Η Γηριατρική Υπηρεσία	1-17
	Βασικές Διαπιστώσεις	1-19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ   *“ Η ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ”*

1	Εισαγωγή	2-1
2	Τρίτη και Τέταρτη ηλικία	2-3
3	Οι ανάγκες και τα προβλήματα των ηλικιωμένων ατόμων.	2-4
4	Ο ρόλος της οικογένειας στη φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων.	2-6
5	Ειδικά προβλήματα των ηλικιωμένων ατόμων – Οι συνηθείς ασθένειες της τρίτης ηλικίας.	2-8
6	Η Ψυχολογία της τρίτης ηλικίας	2-10
7	Η Κατάθλιψη στην τρίτη ηλικία	2-12
8	Κοινωνικές Υπηρεσίες για την τρίτη ηλικία	2-13
9	Διεθνές Έτος για την τρίτη ηλικία 1992 – Προς μια Κοινωνία για όλες τις ηλικίες.	2-15
	Βασικές Διαπιστώσεις	2-20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ   *“ Η ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΓΗΡΑΝΣΗ ”*

1	Εισαγωγή	3-1
2	Δείκτες Γήρανσης	3-2

3.3	Η Δημογραφική Γήρανση του πληθυσμού στην Ευρώπη.	3-3
3.4	Η Δημογραφική Γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας.	3-5
3.5	Τα αίτια και οι επιπτώσεις της Δημογραφικής Γήρανσης.	3-10
3.6	Το κόστος υγείας για την τρίτη ηλικία στην Ελλάδα.	3-11
	Διαπιστώσεις	3-12

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ   *“ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ/ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ”*

4.1	Σύντομη Ιστορική Αναδρομή του Δήμου Αγγελοκάστρου.	4-2
4.2	Εισαγωγή	4-2
4.3	Η Οργάνωση του Δήμου Αγγελοκάστρου	4-3
4.4	Ο πληθυσμός του Δήμου Αγγελοκάστρου/Μεσολογγίου.	4-6
4.5	Γεωγραφικά και Μορφολογικά Χαρακτηριστικά.	4-9
4.6	Κοινωνικές Υποδομές	4-11
4.7	Τεχνικές Υποδομές – Οδικό δίκτυο – Συγκοινωνία.	4-13
4.8	Ύδρευση – Αποχέτευση – Βιολογικός Καθαρισμός.	4-16
4.9	Κλιματολογικά στοιχεία και περιβάλλον.	4-16
4.10	Φορείς Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Φροντίδας.	4-17
4.11	Φορείς Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Φροντίδας.	4-21
	Διαπιστώσεις	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ   *“ ΖΗΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΥΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ ”*

5.1   Ζήτηση Πρωτοβάθμιων Υπηρεσιών Υγείας από την τρίτη ηλικία του Δήμου Αγγελοκάστρου/Μεσολογγίου στο Κέντρο Υγείας Αιτωλικού.

Εισαγωγή	5-1
Υλικό και Μέθοδος	5-1
Αποτελέσματα Έρευνας	5-2
Τελικά Συμπεράσματα	5-7

- 2 Ζήτηση Δευτεροβάθμιων Υπηρεσιών Υγείας από την τρίτη ηλικία του Δήμου Αγγελοκάστρου/Μεσολογγίου στα Γενικά Νομαρχιακά Νοσοκομεία Αγρινίου και Μεσολογγίου (Συγκριτικά Αποτελέσματα).

Εισαγωγή	5-8
Υλικό και Μέθοδος	5-8
Αποτελέσματα Έρευνας	5-9
Τελικά Συμπεράσματα	5-19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ   ***“ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟ-ΔΟΜΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟΥ/ΜΕΣΟ-ΛΟΓΓΙΟΥ ”***

Εισαγωγή	6-1
- Κοινωνικές – Τεχνικές Υποδομές	6-2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ   ***“ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ”***

Διαπιστώσεις	7-1
- Προτάσεις	7-5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ηλικιωμένοι είναι μια ευαίσθητη κοινωνική ομάδα οι οποίοι αντιμετωπίζουν ποικίλες ανάγκες και προβλήματα για τα οποία χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και μελέτη προκειμένου να αντιμετωπιστούν.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματεύεται ένα αρκετά ενδιαφέρον και σοβαρό θέμα που αφορά τα άτομα της τρίτης ηλικίας και συγκεκριμένα την υγειονομική φροντίδα των ατόμων αυτών. Η μελέτη εξειδικεύεται στο Δήμο Αγγελοκάστρου / Μεσολογγίου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, και στόχος της ερευνάς μας είναι να προσδιορίσουμε τις ανάγκες και τα προβλήματα των ηλικιωμένων ατόμων του Δήμου, και να εξετάσουμε κατά πόσο αντιμετωπίζονται αυτά όταν τα ηλικιωμένα άτομα προσπαθούν να αναζητήσουν υπηρεσίες υγείας και όχι μόνο από τους διάφορους φορείς της περιοχής του Δήμου. (π. χ φορείς υπηρεσιών υγείας).

Προκειμένου να γίνουν κατανοητά τα αποτελέσματα της ερευνάς μας χωρίσαμε την εργασία στα ακόλουθα κεφάλαια :

Κεφάλαιο 1^ο : Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αποσαφήνιση του όρου " *Γήρας* " και των θεωριών που αναπτύχθηκαν με σκοπό να ερμηνευτεί το φαινόμενο της γήρανσης.

Κεφάλαιο 2^ο : Το κεφάλαιο αυτό ασχολείται με τις ανάγκες και τα προβλήματα των ηλικιωμένων ατόμων, αλλά και με το κατά πόσο συμβάλλει στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων η οικογένεια, η πολιτεία και οι διάφοροι κοινωνικοί φορείς.

Κεφάλαιο 3^ο : Η Δημογραφική Γήρανση και η εξέλιξη της στον κόσμο, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα τεκμηριώνεται με δημογραφικά στοιχεία, ενώ στο τέλος του κεφαλαίου παρουσιάζονται οι σοβαρές επιπτώσεις που έχει το φαινόμενο της Γήρανσης στον πληθυσμό.

Κεφάλαιο 4^ο : Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε με το προφίλ του Δήμου Αγγελοκάστρου / Μεσολογγίου και θα προσπαθήσουμε να προσδιορίσουμε τα χαρακτηριστικά του, πληθυσμιακά, γεωγραφικά, δημογραφικά, κοινωνικές υποδομές (φορείς υπηρεσιών υγείας) του Δήμου που εξυπηρετούν τον πληθυσμό της περιοχής και ιδιαίτερα τον ηλικιωμένο πληθυσμό.

Κεφάλαιο 5^ο : Είναι το κεφάλαιο στο οποίο γίνεται η έρευνα για τη Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας από τα ηλικιωμένα άτομα του Δήμου από Πρωτοβάθμιους (*Κέντρο Υγείας Αιτωλικού*) και Δευτεροβάθμιους φορείς υγείας (*Γενικά Νομαρχιακά Νοσοκομεία Αγρινίου και Μεσολογγίου*), ενώ στο τέλος του κεφαλαίου γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των Δευτεροβάθμιων Υπηρεσιών Υγείας από τα άτομα της τρίτης ηλικίας.

Κεφάλαιο 6^ο : Σ' αυτό το μέρος του κεφαλαίου επιδιώκεται η συσχέτιση των κοινωνικών υποδομών του Δήμου Αγγελοκάστρου / Μεσολογγίου με την τρίτη ηλικία αυτού, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο καλύπτονται οι ανάγκες

τους και κατά πόσο εξυπηρετούνται από τις κοινωνικές – τεχνικές υποδομές του (π. χ φορείς υπηρεσιών υγείας).

Κεφάλαιο 7^ο : Στο τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας μας θα καταλήξουμε σε ορισμένες διαπιστώσεις – προτάσεις που θα προκύπτουν από την ερευνά μας και στις οποίες θα αναφέρονται , η κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή του Δήμου Αγγελοκάστρου όσον αφορά την τρίτη ηλικία και την κάλυψη των αναγκών που τους παρουσιάζονται, την εξυπηρέτησή τους από τις διάφορες κοινωνικές υποδομές του Δήμου, καθώς και τις προοπτικές που αναδεικνύονται από την ισχύουσα κατάσταση.

Το βιβλιογραφικό υλικό στο οποίο στηρίχθηκε η εργασία μας αντλήθηκε κυρίως από βιβλία της βιβλιοθήκης του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών “ Ο Ευαγγελισμός ”, και της Ελληνικής Γeronτολογικής Εταιρείας , όπως επίσης από άρθρα Επιστημόνων στο Ίντερνετ, από την Εγκυκλοπαίδεια “ Υγεία ” της Παπαστρατείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αργινίου, από πίνακες της Ε. Σ. Υ. Ε , από πτυχιακές εργασίες και σημειώσεις του τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τ. Ε. Ι Καλαμάτας, όπως και από φυλλάδια και βιβλία που είχε στην διάθεση του ο Δήμος Αγγελοκάστρου / Μεσολογγίου. Επίσης στοιχεία που αντλήθηκαν από το βιβλίο εφημεριών του Κέντρου Υγείας Αιτωλικού, καθώς και από τα μητρώα του Γραφείου Κινήσεως Ασθενών του Γ.Ν.Ν.Αργινίου και Γ.Ν.Ν.Μεσολογγίου.

Για την ολοκλήρωση αυτής της ενδιαφέρουσας έρευνας πολύτιμη ήταν η βοήθεια και συνεργασία του Επίκουρου Καθηγητή του Τ. Ε. Ι Καλαμάτας κ.Ου Φώτιου Δρούμπαλη τον οποίο και ευχαριστώ θερμά. Θα ήθελα ακόμη να ευχαριστήσω το Διοικητικό Προσωπικό του Κέντρου Υγείας Αιτωλικού, του Γ.Ν.Ν.Αργινίου και Γ.Ν.Ν.Μεσολογγίου για την πολύτιμη βοήθεια τους. Σημαντικότερη όμως απ’ όλες ήταν η βοήθεια των γονιών μου που στάθηκαν στο πλευρό μου από την αρχή της εργασίας αυτής μέχρι και το τέλος που με την συναισθηματική και υλική τους συμπαράσταση με στήριξαν και γι’ αυτό κ’ εγώ τους ευχαριστώ θερμά.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Π. Ι : ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ (Αγροτικό Ιατρείο)

Κ. Υ : ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ

Γ. Ν. Ν. Α : ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Γ. Ν. Ν. Μ : ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Μ. Δ. Ν : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Ν. Π. Δ. Δ : ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ο. Η. Ε : ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ο. Γ. Α : ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ε. Σ. Υ. Ε : ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τ. Υ. Δ. Κ : ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ